

Krizden çıkış için akılcı öneriler

Gençlik dönemlerimizde, Ferda Anıl Yarkın'ın seslendirmediği bir şarkı vardı:

Aylar geçse de..

Yıllar geçse de..

Bir ömür böyle sürse de...

Ben seni unutamam...

Sadece kavuşamayan aşıklar için değil, kriz gören iki meslek grubu için de doğrudur bu.

Birisi trader'lar.

Diğeri iş insanları.

Ancak unutulamayan krizlerin sonuçları, iki meslek grubu için genelde tersine işler. Derler ki, "Kriz görmüş trader, sonraki kariyerinde çok zor trade eder."

Bunun hakkı da bir gerekçesi vardır. Zira her şeyin ne kadar kötüye gidebildiğini gören traderın sonraki kariyerinde karşısına çıkan tüm fırsatlara hep bir ihtiyat payı bırakarak yaklaştığı, bunun da getirilerini sınırladığı söylenir. İş insanları için ise kriz deneyimi çok farklıdır.

Bir kez kriz görüp şirketini hayatta tutmayı başarmış iş insanları, adımlarını ihtiyatlı atabilir. Ama birden fazla krize muhatap olmuşlar, o kriz deneyimlerini çözüm mekanizmaları için devreye sokmaya başlayabilir. Türkiye'nin çok ciddi bir "kriz deneyimi görmüş" insan birikimi var.

Bunun etkilerini, son zamanlarda gelen aklıselim önerilerde de görüyoruz.

ISO ve ASO'nun KDV önerisi son derece mantıklı

DÜNYA Gazetesi'nin dünkü manşetinde Ankara ve **Istanbul Sanayi Odası** başkanları tarafından öne çıkarılan "devlette birikmiş KDV'lerin banka teminatı olarak kullanılabilmesi" fikrinin son derece makul ve mantıklı olduğu söylenebilir.

Zira şirketlerin devletten bugünden yarına tahsil etmesi mümkün olmayan 145 milyar lira civarında bir birikmiş KDV alacağı var.

Enflasyonla Mücadele toplantısında Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak da bu konuda adım atılacağını söylemiş, en azından yeni KDV birikmesini engelleyici bir mekanizmaya yola devam edileceğini açıklamıştı.

Bankaların elinde, krediler karşılığında alınmış birçok gayrimenkul, nakdi ya da gayri nakdi teminat var. Bunların önemli bir bölümünün son yaşanan dalgalanma nedeniyle değeri düştü. Dolayısıyla ciddi bir teminat açığı oluştu. Bazı bankalar, bu durumda şirketlere teminat tamamlama talebiyle gidiyor. Zaman zaman kredi geri çağırma sonuçlanan bu süreç, zaten zorda olan işletmeler için iş-

DÜNYANIN PARASI

Açıl Sezen

acil.sezen@gmail.com

leri durma noktasına taşıyabiliyor.

Şirketlerin bir yandan devletten tahsil edemedikleri alacakları, diğer taraftan tamamlamadıkları teminatları var. Bu yüzden ikisini bir araya getirebilmenin makul ve doğru bir adım olacağı aşikâr. Bir sonraki aşamada bu mekanizmanın temlik yoluyla işleme dahil sağlanabilir. Elbette sorunların tümünün bu şekilde aşılabileceğini varsaymak mümkün değil.

Zira teminat açığı için sadece bir bölümünü oluşturuyor. Temel sorun, parasal aktarım mekanizmasının doğru şekilde işleyebilmesini sağlamak.

Bu meyanda ikinci önemli konu, bankaların bünyesinde oluşabilecek tahribatın boyutunu bir an evvel belirleyip buna yönelik önlem almak.

2019 bütçesi içinde Hazine'ye verilmesi planlanan özel tertip devlet tahvili ihraç yetkisi (metinde var), büyük olasılıkla oluşturulacak bir "kötü banka" ya da "sorunlu kredi çözüm fonu"nın hazırlığı olarak okunabilir.

Ancak BDDK'nın bu noktada yapacağı çalışma önemli. Çünkü, bankaların görünen Tahsili Gecikmiş Alacak oranı %2.88. Bu rakam çok düşük ve büyük olasılıkla oluşacak gerçek düzey bir miktar üzerinde.

Zira gelen ilk 3. Çeyrek bilançoları bunun sinyalini veriyor. Örneğin Akbank'ın bilançosunda (ki diğerlerine göre kredi riski daha düşük bankalardan biri) sorunlu kredi oranı çeyreklik bazda 50 baz puan artarak %3.1'e, Grup 2 kredilerdeki düzeyi ise %10.7'den %13.5'e çıktı.

Diğer bankalarda da tablo bundan farklı çıkmayacaktır.

Üçüncü kritik eşik ise bankaların kaynakları

Tüm saydığımız bu nedenlerle kredi büyüme hızı, özel bankalarda ekşiye doğru dönmüş durumda.

Bankalarda kredi/mevduat oranı %120'lerin üzerinden %113'lere geriledi. Zira kaynak maliyeti çok yüksek; aynı oranda alacak tahsilatı riski de çok yüksek. Bu ortamda sekürityasyon (verilmiş kredilerin paketlenip belirli bir iskontoyla satılması), bankalar için önemli alanlardan birine dönüşebilir. Bankalar Hazine garantili mega projeler için bunu yapmayı çok istediler, ancak bugüne kadar gerçekleşemedi.

Bugünün koşullarında ticari ya da bireysel kredilerin alıcısını makul fiyatla bulmak yine kolay olmayabilir. Bu nedenle yeni gelebilecek projelere Türk bankalarının finansman sağlaması da pek mümkün olamayabilir.

Ancak kriz deneyimi olan kurumların yaratıcı çözüm önerilerine güzel bir örnek artırmak isterim.

Geçen hafta TÜSİAD ev sahipliğinde düzenlenen BRICA Zirvesi'nde Garanti Bankası Proje Finansman Birim Müdürü Emre Hatem, çok güzel bir öneriyle geldi.

"Büyük projelerdeki en büyük belirsizlik, inşaatın yapılabildiği için, işletme riski daha rahat alınabiliyor. Bizler Türk bankaları olarak Türk taahhüt şirketlerinin bu projelerdeki inşaat gücünü biliyoruz ve detaylı şekilde fizibilite yapıp takip edebiliyoruz. Bizler, projenin en büyük risk alanlarından biri olan inşaat bölümlerini Türk bankaları olarak finanse edebiliriz. Kalan kısmı, oluşturulacak Proje Finansman Fonları tarafından alınıp, yabancı fonlara, ulusal refah fonlarına satılabilir. Bizler projenin süresince 10-15 yıl boyunca kaynak sağlamak zorunda kalmamış oluruz. Böylece inşaat süresi bittiğinde o kaynağı farklı projelere deyaratabiliriz. Diğer fonlar proje ortaya çıkmış olduğu için daha rahat kaynak sağlayabilirler."

Doğru formüle edilebilmesi halinde, bunun da çok yaratıcı ve doğru sonuçlar ortaya çıkarabileceği ortada.

Kriz yönetim deneyimime sahip insan ve kurum kaynağından kastım bu. Ekonomi yönetiminde de bu tür yaklaşımların yankı bulabileceğini düşünüyorum.

İşlerin kötüye gitme olasılığına karşı yaklaşık 2 yıldır bu süreçlerde uyarı yapmaya çalışıyoruz. Olan oldu, yumuşak iniş fırsatı kaçtı. Doğruları doğru zamanda yapamadığımız için şimdi çok sert bir inişe geçmiş durumdayız.

Ama bu tür dönemler "kötünün daha ne kadar kötü olacağını" konuşmanın değil, "doğruları bir araya getirerek nasıl daha iyiye gidileceğini" konuşmanın zamanı. Zor zamanlar, ancak ortak akılla, doğruları yapılarak aşılabılır.

Bunun yolu da "yaptım, oldu" yaklaşımı yerine, doğruyu ortak akılla tartışarak bulmaktan geçiyor.

Zira krizler de, kriz deneyimleri de unutulmaz.

Kurdaki dalgalanma tekstilde 'ip'leri gerdi

İp üreticileri ithalata ek vergi istedi. Hazır giyimciler ise "Döviz düşüşe geçti ama yapılan zamlar geri alınmadı, biz bu fiyatlarla rekabet edemeyiz" diyor.

Döviz fiyatlarındaki oynaklık, ip fiyatlarında gerilim yarattı. İp üreticileri ip ithalatı nedeniyle sorun yaşadıklarını belirterek, ek vergi talep etti. Hazır giyimciler ise döviz yükseldiğinde ip üreticilerinin fiyatları zamlandığını ancak son günlerde kur düştüğü halde fiyatları geri çekmediklerini belirterek, ek vergiye karşı çıkıyor. Türkiye'nin ip ithalatı yıllık 1.2 milyar doları buluyor. Bunun yarısını karşılayacak kapasitenin olduğunu belirten İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz, buna rağmen fabrikaların tam kapasite çalışmadığını an-

lattı. "Birçok fabrika kapalı" diyen Öksüz, sektörün ithal ipe ek vergi talebini hükümete ilettiğini ve konunun değerlendirildiğini kaydetti. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkan Yardımcısı İrfan Özhamarathlı ise ithal ipe ek vergi talebine karşı çıktı. Döviz yükseldiği dönemde ip fiyatlarının da yükseldiğini anlatan Özhamarathlı, yerli üreticilerin döviz geri geldiğinde fiyatlarını güncellemediğini kaydetti. Bu durumda ithal ipin daha ucuza geldiğini bildiren Özhamarathlı, "Ek vergi büyük yıkım olur. İç piyasadaki ip fiyatıyla rekabet edemeyiz" dedi.

SERCAN AKINCI/DEVAMI // 07

%60

Üretimde kapasite kullanım oranı

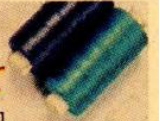
1.2 milyar dolar

Yıllık iplik ithalat miktarı

İplik ithalatı **425** bin ton iken ihracat **270** bin ton. **155** bin tonluk açık var. Avrupa'nın iplik ithalatında **1.** sırada olan Türkiye'nin AB'nin iplik ithalatındaki payı yüzde **9,5** seviyesinde...

1.1 milyar dolar

Yıllık iplik ihracat miktarı

Dövizdeki dalga ip'leri gerdi

- Baş tarafı birinci sayfada

SERCAN AKINCI / İSTANBUL

Ek vergi getirilecekse, yerli ip üreticisini rahat ettirecek bir oran olması gerektiğini söyleyen İTHİB Başkanı Öksüz, "Sektörün beklentisi yüksek bir oran olması. İthal ip karşısında sektör zorlanıyor. Adana, Gaziantep, Kahramanmaraş bölgesindeki birçok üretici sıkıntı yaşıyor" dedi.

İthal edilen iplerin Türkiye'de üretimi yok

İstanbul Ticaret Odası (İTO) İplik ve Elyaf Ürünleri Komitesi'nden meclis üyesi olan Bekir Taner Ateş ithal edilen iplerin genel olarak Türkiye'de üretiminin olmadığını belirtti. Türkiye'de üretimi olan ipin ithal edilemediğini savunan Ateş, ek vergi gelecekte sadece bitmiş ve paketlenmiş ürünlere getirilmesi gerektiğini vurguladı. Ateş, Türkiye'de belli firmaların az miktarda üretim yaptığı ipler olduğunu, bunları da istedikleri fiyattan satmak isteyenlerin ek vergi talep ettiğini ileri sürdü.

Moda ve Hazır Giyim Federas-

"ÜLKEDEN TÜKETİLECEK MALIN İTHAL İPLE ÜRETİLMESİ SAÇMA"

İTO Meclis Üyesi Davut Tolga Batallı, hazır giyim ve ipin birbirinden ayrılamayacağını söyledi. Bir sektörün üretiminin diğer sektörün girdisi olduğunu anlatan Batallı, birlikte hareket edilmesi gerektiğini kaydetti. Hazırgiyimcilerin bir çoğunun ihracatçı olduğunu dikkat çeken Batallı, ihracat yapan birinin ithal ip için istenen ek vergiye karşı çıkmaması gerektiğini vurguladı. İhracat yapan firmaların dahilde işleme rejimi (DİR) kapsamında ithalat yapabildiğini hatırlatan Batallı, "İhracatçı rekabetçiliğini koruyacaksa nerede ucuz mal bulursa DİR kapsamında oradan malı temin eder. Yurtiçinde ucuzsa yurtiçinden, dışarıda ucuzsa dışarıdan alır. Durum böyleyken neden ithal ipe ek vergiye karşı çıkılsın. İhracatçı ek vergiyi desteklemeli. Ülkede üretilecek bir malın, yine bu ülkede tüketilecekse ithal ip ile üretilmesi saçma değil mi?" diye konuştu.

yonu (MHGF) Başkanı Hüseyin Öztürk üretici kanadında ithal ipe ek vergi gibi bir talebin olduğunu dile getirdi. Bunun gerçekleşmesi halinde konfeksiyoncuların büyük darbe alacağına işaret eden Öztürk, iplik ve kumaşın yurtdışına satışı engellenmediği gibi, ithal edilen malların da engellen-

memesi gerektiğini vurguladı.

İTO İplik ve Elyaf Ürünleri Komitesi'nden meclis üyesi Davut Tolga Batallı ise Türkiye'de üretimi olan bir malın ithal edilmesinin yanlış olduğuna dikkat çekerek, ithal ipe ek vergi gelmesi gerektiğini söyledi. Avrupa'nın da kendi üretimi olan noktalarda kendini ko-

rumaya aldığını hatırlatan Batallı, şöyle devam etti: "Bir dönem, trikota Çin malına karşı önlem alınmıştı. O önlemden sonra atıl kapasite devreye girdi. Bir çok ip fabrikası atıl duruyor. Ek vergi gelirse bunlar da devreye girer. İthalatın olduğu yerlerde Türkiye'deki kapasiteler atıl hale geliyor."

TOBB Sanayi Odaları Konsey Toplantısı

Türkiye Odalar ve
Borsalar Birliği (TOBB)

Sanayi Odaları Konsey
Toplantısı, Hazine ve Maliye

Bakanı Berat Albayrak,
Aile, Çalışma ve Sosyal

Hizmetler Bakanı Zehra
Zümrüt Selçuk, Ticaret
Bakanı Ruhsar Pekcan,
TOBB Başkanı M. Rifat Hi-
sarcıkıoğlu, Tekirdağ TSO
Başkanı ve TOBB Yönetim
Kurulu Üyesi Cengiz Günay,
Sanayi Odaları Konsey Baş-
kanı **Erdal Bahçivan**, TOBB
Yönetim Kurulu Üyeleri ve
konsey üyelerinin katılımı
ile TOBB İkiz Kuleler'de
gerçekleştirildi.

Basına kapalı olarak
yapılan toplantıda sanayi
odalarının sorun ve çözüm
önerileri ele alındı. ► **EYÜP
ŞAHİN PAKYÜREK**

'507 bin kişiye istihdam sağladık'

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, **Istanbul Sanayi Odası (İSO)** Meclisi'nin aylık olağan toplantısına katıldı. 'Güçlü Bir Sanayi Ülkesi Olmak Yolunda Yeni Hamlelere Odaklanmak' ana gündemi ile gerçekleştirilen toplantının açılışında konuşan Bakan Varank önemli açıklamalarda bulundu. Geçen hafta sanayi sektörüne ilişkin açıklanan son verileri değerlendirerek konuşmasına başlayan Varank, "Rakamlar piyasa beklentilerine kıyasla olumlu geldi. Sanayide ilk 8 ayda ortalama yüzde 6.6'lık bir üretim artışını gözlemledik. Ağustos ayı döviz kurlarındaki belirsizliklerin, dışsal şokların en yoğun yaşandığı dönemdi, sanayimiz gücünü ortaya koydu. Sermaye malı üretimindeki yıllık yüzde 5.3'lük artış da üretime dönük yatırımlar açısından bize ipuçları veriyor" dedi. Üretim göstergelerindeki aylık değişimleri sektör bazında incelemeye çalıştıklarını kaydeden Bakan Varank, "Atılması gereken adımları atıyoruz. Bir yandan iş gücüne katılım oranı artarken son bir yılda 507 bin ilave istihdam sağlamayı başardık. İstihdamdaki artışın 340 binini ihracatın yüzde 94'ünü sizler sırtladınız. Kalkınma ve refah artışında itici gücün sanayi olması gerektiğini inanıyoruz. Dolayısıyla sanayinin gücüne güç katmak ve rekabeti artırmak için üretimde yapısal dönüşümü gerçekleştirmek zorundayız" ifadelerini kullandı.

Fatih Belediyesi'nden Sirkeci'ye Teknoloji Üssü Yatırımı

İSTANBUL-Fatih Belediyesi, girişimcilerin önünü açmak için iki sene önce başlattığı YEPGEM projesi çerçevesinde Türkiye'nin önde gelen kurum, kuruluş ve üniversitelerinin de aralarında bulunduğu birçok çözüm ortağını bir araya getirerek Eminönü Sirkeci'de Teknokent ve Start Up (Kuluçka) merkezlerini hayata geçiriyor. Eminönü Sirkeci'de Teknokent ve Start Up merkezleri için iki ayrı iş hanında bir taraftan teknik altyapı hazırlıkları devam ederken, bir taraftan da kurum ve kuruluşlarla sözleşmeler yapılıyor.

Fatih Belediye Başkanı Hasan Suver, YEPGEM programı çerçevesinde Sirkeci'de Teknokent ve Start Up (Kuluçka) merkezleriyle hedeflerinin ülkeye katkıda bulunacak genç beyinlerin hayallerini gerçeğe ve yatırıma dönüştürmelerine ön ayak olabilmek ve girişimci beyinlerin desteklenmesi olduğunu söyledi.

■ 2

Fatih Belediyesi 'nden Sirkeci 'ye Teknoloji Üssü Yatırımı

İSTANBUL-Fatih Belediyesi, girişimcilerin önünü açmak için iki sene önce başlattığı YEPGEM projesi çerçevesinde Türkiye'nin önde gelen kurum, kuruluş ve üniversitelerinin de aralarında bulunduğu birçok çözüm ortağını bir araya getirerek Eminönü Sirkeci'de Teknokent ve Start Up (Kuluçka) merkezlerini hayata geçiriyor. Eminönü Sirkeci'de Teknokent ve Start Up merkezleri için iki ayrı iş hanında bir taraftan teknik altyapı hazırlıkları devam ederken, bir taraftan da kurum ve kuruluşlarla sözleşmeler yapılıyor.

Başkan Suver: 'Temel Hedefimiz Ülkemizin Gelişmesine Katkı Sağlamak'

Fatih Belediye Başkanı Hasan Suver, YEPGEM programı çerçevesinde Sirkeci'de Teknokent ve Start Up (Kuluçka) merkezleriyle hedeflerinin ülkeye katkıda bulunacak genç beyinlerin hayallerini gerçeğe ve yatırıma dönüştürmelerine ön ayak olabilmek ve girişimci beyinlerin desteklenmesi olduğunu söyledi. Başkan Hasan Suver, "Bizim burada temel hedefimiz, ülkenin dönüşümü ve gelişimine katkıda bulunacak, bu tür çalışmaların tarihin tozlu sayfalarında unutulmalarını sağlamak. Ayrıca bu girişimci beyinlerin önünün açılması ve gerekli olan ortamın sağlanması, ileride gerçekleştirilebilecek ve ülkeye teknolojik katkıda bulunacak hayallerin yakalanmasını hedefliyoruz. Bu hayallerin hayata geçirilmesi için gerekli kurum ve kuruluşların bir araya getirilmesi ve desteklenmesi

temel amacımızdır. Ayrıca Sirkeci bölgesinde yaşanan dönüşümde her binanın turizm fonksiyonu ile faaliyet göstermesi yerine bölgenin ticaretinin güçlendirilmesi de hedeflenmektedir" dedi. Başkan Hasan Suver, Eminönü Sirkeci'de iki ayrı İş Hanı'nın Start Up ve Teknokent merkezleri olmasının bölgede var olan yoğun ticaret hayatına teknoloji yatırımlarla da destek olmak istediklerini belirtti.

YEPGEM nedir?

YEPGEM çatısı altında değerlendirilen teknoloji tabanlı girişimci projeler, proje yatırımcılarına yönlendiriliyor. Laboratuvar çalışması gereken proje üniversiteler ve TÜBİTAK tarafından takip ediliyor. Daha sonra fon ve üretim gerektiğinde fon desteği ve üretim desteği de verilerek ürün haline gelmesinin ardında da ticaret ve sanayi alanında değerlendiriliyor. Böylece girişimcinin ürettiği bir çalışma son kullanıcıya kadar ulaşmış oluyor.

Teknokent ve Start Up

Sirkeci'de Hamidiye Caddesi üzerinde Doğubank İş Hanı karşısında bulunan binanın üstündeki üç kat, Start Up (Kuluçka) merkezi olacak şekilde altyapı hazırlıklarını sürdürüyor. Buranın arka sokağında bulunan Keskin Han'da da Teknokent'in altyapı çalışmaları devam ediyor. Her iki merkezin de 2018 yılının sonuna doğru faaliyete geçmesi planlanıyor.

Çözüm Ortakları

Fatih Belediyesi öncülüğündeki projede çözüm ortakları arasında; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), İstanbul Ticaret Odası, **İstanbul Sanayi Odası**, Borsa İstanbul, TÜBİTAK Martek, Kadir Has Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi Teknokent, Gebze Teknik Üniversitesi, İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul Bilim Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi TeknoPark, İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığı, TEB Girişim Bankacılığı, Turkish Trade Center (Chicago/Amerika), North Star Innovation (Amerika), Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM), Genç MÜSİAD, TR Angels, Albaraka, StarCamp (Silikon Vadisi, Türk Kuluçka Merkezi) bulunuyor.

“Finansal dengelenme var ama reel sektörün dengeleri oturmuş değil”

HABER MERKEZİ

Istanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, ekonomik büyümedeki ivme kaybının belirgin şekilde hızlandığına dikkat çekerek “Hükümetin ekonomide çarkların yeniden dönmesini sağlamak için aldığı çeşitli önlemler ve attığı adımlarla son dönemlerde finansal piyasalarda bir dengelenme süreci yaşanıyor ama reel sektörün dengeleri oturmuş değil” diye konuştu.

Bahçivan: “Finansman sıkıntısını bir nebze de olsa rahatlatmak için sanayimizin birikmiş KDV alacaklarının bir teminat aracı olarak kullanılması gerekiyor. Şirketlere öz kaynaklarını güçlendirilmesi amacıyla teşviki destek sağlanması da düşünülmeli.”

Bahçivan: “Türkiye, güçlü sanayi ülkesi olma yolunda üretimde niteliği artırma zorunluluğuyla karşı karşıyadır. Beşeri sermaye eğitimiyle güçlendirilmeli, Ar-Ge, tüm üretim ve hizmet süreçlerinde teknoloji içeriği yükseltilmeli. Yüksek katma değerli ürünlerin payının arttığı nitelikli ihracat, olmazsa olmazımızdır.”

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisi’nin ekim ayı olağan toplantısı, “Güçlü Bir Sanayi Ülkesi Olmak Yolunda Yeni Hamlelere Odaklanmak” ana gündemi ile gerçekleştirildi. ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**’ın

(Soldan sağa) Mehmet Fatih Kacı, **Erdal Bahçivan**, Mustafa Varank, Hasan Büyükdede, Ayhan Yavrucu

açılış konuşmasını yaptığı toplantıya Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank konuk olarak katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, ekonomik büyümedeki ivme kaybının belirgin şekilde hızlandığını, **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI başta olmak üzere ekonomide tüm öncü göstergelerin üçüncü çeyrekte yüksek enflasyonla birlikte 2009 krizinden bu yana en zayıf büyümenin yaşanacağına işaret ettiğine dikkat çekti.

Hükümetin ekonomide çarkların yeniden dönmesini sağlamak için aldığı çeşitli önlemler ve attığı adımlarla geçen aylardaki dalgalanmanın ardından son dönemlerde finansal piyasalarda bir dengelenme sürecinin yaşandığına işaret eden Bahçivan “Finansal piyasalarda bu süreç yaşanırken reel sektör ve sanayimizi ilgilendiren konular gündemdeki yerini korumaya devam ediyor. Finansal dengelen-

me var, ama reel sektörün dengeleri oturmuş değil” diye konuştu.

Sanayicinin mevcut koşullarda yaşadığı sıkıntıları paylaştığı konuşmasında, enerji başta olmak üzere özellikle kamu kaynaklı girdi fiyatlarındaki artışların maliyet baskısını artırdığına belirten Bahçivan, şöyle konuştu:

Sanayimizin birikmiş KDV alacakları teminat aracı olmalı

“Borç-alacak zincirinde kırılmalar yaşanıyor, konkordato yoluna başvuranlar artıyor, nakit akımları ve teminatlar konusunda yaşanan sorunlar ağırlaşıyor. Öte yandan üreticiler maliyet-fiyat

dengesizlikleri yaşıyor, taze kredi bulma ve yeniden yapılandırma konusunda iş dünyası ve bankalar karşı karşıya gelmeye devam ediyor. Faizler maalesef yüksek seyrini koruyor ve kredi büyümesi hızı negatif seyrediyor. Ticari kredi faizleri yüzde 35’leri, tüketici kredi faizleri ise yüzde 40’ları aşmış durumda. Kredi büyüme hızı ise özel bankalarda eksi yüz-

de 13 düzeyinde iken, kamu bankalarında ise yüzde 3,7 ile pozitif ayrışıyor. Ama yine de bu oranlar 2009 küresel krizinden bu yana en düşük seviyeler olarak dikkat çekiyor. Ve aynı zamanda bankaların kredi verme isteksizliğini de açıkça ortaya koyuyor. Bu süreçte sanayimizin yanında daha duyarlı bir şekilde durmaya özen gösteren kamu bankalarımızın hakkını teslim etmek istiyorum. Sanayicilerin yaşadığı finansman sıkıntısını bir nebze de olsa rahatlatmak için öncelikle sanayimizin birikmiş KDV alacaklarının bir teminat aracı olarak kullanılması gerektiğini düşünüyoruz. Bütçeden herhangi bir nakit çıkışı gerektirmeyen bu öneri ile piyasada limit sıkıntısı çeken sanayici kendi alacağı olan KDV tutarını yeni teminat olarak kullanabilecek. Yine şirketlere öz kaynaklarını güçlendirilmesi amacıyla sermaye sağlanması durumunda teşviki destek sağlanması seçeneğinin de düşünülmesi gerektiğine inanıyoruz.”